# ЛЕНҐОЛІЕРИ

## Перша після півночі

Присвячую Джо,
ще одній людині, яка боїться літати

### ВСТУПНЕ СЛОВО ДО «ЛЕНҐОЛІЄРІВ»

Історії навідують мене в різний час, в різних місцях — в машині, в душі, коли гуляю пішки, навіть коли огинаюся на вечірках. Було пару випадків — історії з'явилися до мене в сновидіннях. Але дуже рідко зі мною буває так, щоб я написав щось щойно по тому, як мені прийшла ідея, а «нотатника ідей» я не веду. Не записувати ідей — це досліди з їх самозбереження. Ідей мене навідує багато, але тільки невеличкий відсоток з них дійсно чогось варті, тому я їх усі ховаю до чогось на кшталт ментальної картотеки. Негодящі там згодом саморуйнуються, як та плівка від Центру на початку кожної серії в «*Місія неможлива*»[1]. З добрими такого не стається. Вряди-годи, коли я відчиняю

[1] «Mission: Impossible» (1966—1973) — телесеріал про команду секретних агентів, які отримують чергове завдання записаним на магнітофонну плівку, що після першого ж прослуховування саморуйнується; у пізніших рімейках цього серіалу фігурує вже оптичний диск.

картотечну шухлядку і зазираю досередини поглянути, що там у ній залишилося, вгору на мене дивиться дрібна жменька історій, і кожна з них має власний яскравий центральний образ.

У «Ленґоліерах» таким образом була жінка, що притискає долоню до тріщини в борту пасажирського авіалайнера.

Марно було самому собі нагадувати про те, що я дуже мало знаю про пасажирські авіалайнери — а я саме так і зробив; та тим не менше, той образ був там присутнім кожного разу, коли я відчиняв картотечну шафку, аби покласти туди чергову ідею. Дійшло до того, що я навіть почав відчувати запах парфумів тієї жінки (то були «Льонвуа»[1]), бачити її зелені очі та чути її уривчасте, перелякане дихання.

Одного вечора, лежачи в ліжку на межі засинання, я збагнув, що та жінка — суща примара.

Пам'ятаю, я сів, скинув ноги на підлогу і ввімкнув світло. Так я просидів якийсь час, ні про що особливо не думаючи… принаймні на поверхні. Утім, під сподом той хлопець, котрий насправді робить за мене цю роботу, вже прибирав робоче місце і готувався знову заводити свою машинерію. Наступного дня я — чи то він — почав писати цю історію. Справа забрала приблизно місяць, і писалася вона найлегше з усіх історій у цій книжці, по ходу викладаючись сама собою, гладенько й природно. Час від часу що немовлята, що історії народжуються на світ майже без болісних переймів, отак явилася і ця історія. Оскільки вона мала певну, подібну до моєї ранішої повісті «Туман», апокаліптичну атмосферу, кожному її розділу я так само надавав заголовок у старомодному стилі рококо. Виринув я з тієї атмосфери майже таким само неушкодженим, яким у неї був поринув… рідкісний випадок.

З мене доволі лінивий дослідник, але цього разу я наполегливо старався виконувати своє домашнє завдання. Три пілоти —

---

[1] «L'Envoi» (1978—1981) — парфуми, що випускалися для продажу тільки через заснований 1971 р. перший у світі поштовий каталог люкс-товарів «Horchow Collection».

Майкл Руссо, Френк Соарес і Даґлас Деймон — допомагали мені ретельно добирати факти й ретельно їх дотримуватися. Вони виявили себе справжніми лицарями, щойно я пообіцяв нічого не зіпсувати.

Чи вийшло в мене все правильно? Сумніваюся. Навіть великий Деніел Дефо уклепався: *в «Робінзоні Крузо»* його герой роздягається догола, пливе до корабля, з якого нещодавно врятувався… і там наповнює свої кишені речами, яких він потребуватиме, щоб залишитися живим на безлюдному острові. А ще є один такий роман (його назву і автора ми тут милосердно оминемо) про мережу нью-йоркського метро, де письменник вочевидь переплутав кабіни машиністів з кабінками публічних туалетів.

Моє стандартне *застереження*, як завжди: за те, що я виклав правильно, дякуйте містерам Руссо, Соаресу і Деймону. За всі хиби ганьте мене. І це заява не з порожньої ввічливості. Фактичні помилки зазвичай трапляються не через хибну інформацію, а внаслідок неспроможності поставити правильне запитання. Я *таки* дозволив собі деякі вільності з літаком, у якому ви невдовзі опинитеся; втім, то дрібні вільності, і вони здавалися необхідними для розгортання цієї історії.

Ну, як на мене, цього вже досить; сходьмо на борт.

Летімо непривітним небом.

# РОЗДІЛ 1

*Погані новини для капітана Інґала. Сліпа дівчинка. Запах леді. Банда Далтонів прибуває в Тумстон. Дивна халепа з рейсом № 29.*

## 1

Браян Інґал підкотив «Л-1011»[1] «Американської гідності» на стоянку перед перонними воротами № 22 і вимкнув вогник «ЗАСТЕБНУТИ РЕМЕНІ БЕЗПЕКИ» рівно о 22:14. Зітхнувши крізь зуби довгим шипінням, він розстебнув власні плечові ремені.

Інґал не міг пригадати, коли востаннє в кінці рейсу відчував таке полегшення — і таку втому. В його голові пульсував неприємний біль, а в планах на цей вечір панувала тверда визначеність. Жодних напоїв у готелі для пілотів, жодної вечері, ба навіть жодної ванни, коли він уже повернеться до Вествуду. Він настановив собі завалитися до ліжка й проспати чотирнадцять годин.

Рейс №7 — флагманський маршрут «Американської гідності» з Токіо до Лос-Анджелеса — спочатку було затримано сильними лобовими вітрами, а потім типовою для Лос-Анджелеського міжнародного переобтяженістю… який, подумав Інґал, ймовірно, якщо не брати до уваги «Логан» у Бостоні, є найгіршим з американських аеропортів[2]. Як на лихо, ще й проблема з розгерметизацією з'явилася під кінець польоту. Спершу невеличка,

---

[1] «Lockheed L-1011 TriStar» — широкофюзеляжний авіалайнер на 400 місць з дальністю польоту понад 7000 км, який випускався в 1968—1984 рр.

[2] Logan — міжнародний аеропорт у Бостоні, названий на честь генерала і члена сенату штату Массачусетс Едварда Лоренса Логана (1875—1939).

поступово вона погіршувалася, аж поки не стала лячною. Дійшло майже до такого рівня, коли міг статися прорив і вибухова декомпресія… але, на милість, найгіршого не відбулося. Такі проблеми інколи, містичним чином, зненацька стабілізуються самі собою, тож саме це й сталося цього разу. Пасажири, які зараз висаджуються відразу поза пілотською кабіною, не мають щонайменшого уявлення про те, як близько вони були до того, щоби під час цього вечірнього польоту з Токіо перетворитися на людський паштет, але це знає Браян… що й винагородило його оцим довбанням болю в голові.

— Цей мандрьоха прямо звідси їде на діагностику, — звернувся він до свого другого пілота. — Вони там знають, що він приїде і в чому полягає проблема, авжеж?

Другий пілот кивнув:

— Їм це не подобається, але вони там знають.

— Мені насрати, що їм подобається, а що — ні, Денні. Ми сьогодні наблизилися впритул.

Денні Кін кивнув. Він розумів, що так і було.

Браян зітхнув і провів рукою собі вгору і вниз по потилиці. Голова йому боліла, неначе якийсь хворий зуб.

— Може, я вже старішаю для цієї справи.

Звісно, це була фраза, яку будь-хто час від часу промовляє про власну роботу, особливо в кінці важкої зміни, і Браян сам збіса добре розумів, що він не занадто старий для цієї роботи — у свої сорок три роки він якраз входив у найкращий вік для пілотів цивільної авіації. Тим не менше, цього вечора він майже повірив у сказане. Господи, як же він втомився.

У двері кабіни постукали; штурман, Стів Серлз, не підводячись, розвернувся у своєму кріслі й відчинив. Там стояв чоловік у зеленому блейзері «Американської гідності». На вигляд наче стюард перонних воріт, проте Браян знав, що той не є ним. Це був Джон (чи, може, Джеймс) Діґейн, заступник виконавчого директора «Американської гідності» в Лос-Анджелеському міжнародному.

— Капітане Інґал?

— Так.

Прокинувся внутрішній комплекс захисних реакцій, і біль у його голові спалахнув. Перша думка, народжена не з логіки, а з утоми й напруги, була — вони хочуть спробувати повісити відповідальність за розгерметизацію літака на нього. Звісно, параноїчна реакція, але ж він і був у параноїдальному гуморі.

— Боюся, капітане, в мене для вас погані новини.

— Це щодо витікання?

Браян промовив це надто різко, і кілька пасажирів з тих, що рухалися на вихід, озирнулися, але наразі вже було пізно якось цьому запобігати.

Діґейн похитав головою:

— Це стосується вашої дружини, капітане Інґал.

Якусь мить Браян не мав ані найменшого поняття, про що каже цей чоловік, і тільки стояв та глипав на нього, почуваючись напрочуд дурнуватим. Та тоді йому дзеленькнуло. Звичайно ж, він має на увазі Енн.

— Вона моя колишня дружина. Ми півтора роки тому розлучилися. Що з нею?

— Там стався нещасний випадок, — промовив Діґейн. — Мабуть, вам краще пройти до нашого офісу.

Браян дивився на нього зачудовано. Після довгих, напружених останніх трьох годин все це здавалося дивовижно нереальним. Він придушив спокусу сказати Діґейнові, що, коли це якесь лайно на кшталт телепередачі «*Прихована камера*», то хай собі йде з цим нахер. Але, звичайно, тут не те. Начальство авіалінії не схильне до жартів і розіграшів, особливо за рахунок пілотів, які щойно були наблизилися до неприємної пригоди в повітрі.

— Що з Енн? — почув Браян знову власне запитання, цього разу дещо м'якшим тоном. Він усвідомлював, що з обережним співчуттям на нього дивиться другий пілот. — З нею все гаразд?

Діґейн дивився вниз, на свої сяючи туфлі, і Браян зрозумів, що новина там дійсно якась вельми погана, що з Енн щось набагато гірше, ніж просто не все гаразд. Розумів, але виявив, що не в змозі в таке повірити. Енн було тільки тридцять чотири,

і вона була обережною в своїх звичках. І понад те, йому не раз приходила думка, що у всьому місті Бостоні вона єдина цілком психічно адекватна особа за кермом… можливо, у всьому штаті Массачусетсі.

Тепер Браян чув, як він питається про щось ще, і це було дійсно аналогічно тому, ніби якийсь незнайомець увійшов до його мозку і використовує його рот як гучномовець.

— Вона померла?

Джон чи Джеймс Діґейн озирнувся, неначе по підтримку, але там, біля вихідного люка, єдино що стояла бортпровідниця, бажаючи пасажирам, що висаджувалися, приємного вечора в Лос-Анджелесі і раз по раз тривожно позираючи в бік кабіни, либонь, стурбована тим самим, що було спало на думку Браяну — що з якоїсь причини екіпаж хочуть звинуватити в повільному витіканні повітря, через яке кілька останніх годин цього рейсу перетворилися на такий кошмар.

Діґейн залишався самотнім. Він знову подивився на Браяна і кивнув:

— Так… боюся, вона дійсно померла. Ви не проти піти зі мною, капітане Інґал?

## 2

О чверть по півночі Браян Інґал уже влаштовувався у кріслі 5А рейсу № 29 — флагманського маршруту «Американської гідності» з Лос-Анджелеса в Бостон. Хвилин десь через п'ятнадцять лайнер, що вирушає в рейс, знаний трансконтинентальним мандрівникам як «досвітній», уже буде в повітрі. Браян згадав, як зовсім недавно був подумав, що, якщо Лос-Анджелеський міжнародний не найнебезпечніший аеропорт в Америці, тоді ним є «Логан». Завдяки найнеприємнішим збігам він тепер має шанс в межах восьмигодинного проміжку часу випробувати обидва порти: «ЛАМ» як пілот, «Логан» — у ролі літерного пасажира.

Біль у його голові, тепер значно гірший, ніж був під час посадки рейсу № 7, ще на одну риску підстрибнув угору.

*«Просто пожежа*, — думав він. — *Якась клята пожежа. Що трапилося з детекторами диму, заради Бога? Там же зовсім новий будинок».*

Йому раптом дійшло, що останніх місяців чотири або п'ять він навряд чи взагалі згадував про Енн. Протягом першого року після їх розлучення, схоже було, він тільки про неї й думав — що вона зараз робить, що на ній одягнуте, ну й звісно, з ким вона зустрічається. Коли нарешті почалося зцілення, воно відбулося дуже швидко… так, немов йому вкололи якийсь духовідновний антибіотик. Він достатньо прочитав про розлучення, щоби знати, чим зазвичай буває той відновний препарат: то не якийсь там антибіотик, а нова жінка. Іншими словами — ефект відбою.

Але для Браяна не існувало іншої жінки — поки що принаймні. Кілька рандеву й один обачний статевий акт (він дійшов висновку, що в епоху СНІДу всі позашлюбні статеві акти обачні), але нова жінка так і не з'явилася. Він просто взяв… і зцілився.

Браян дивився, як на борту з'являються його попутники. Ось іде молода жінка, білявка, з маленькою дівчинкою в темних окулярах. Дівчинка тримається рукою за лікоть білявки. Жінка промурмотіла щось своїй протеже, дівчинка вмить підняла голову в бік її голосу, і Браян зрозумів, що вона сліпа — щось таке було в поруху її голови. Дивно, подумав він, як такі маленькі жести можуть так багато сказати.

*«Енн,* — подумав він. — *Хіба ти не мусив би думати про Енн?»*

Але його втомлений мозок усе намагався зісковзнути з теми Енн, Енн — яка колись була його дружиною, Енн, яка була єдиною в його житті жінкою, яку він ударив у гніві, Енн, яка була тепер мертвою.

Він гадав, що міг би вирушити в лекторське турне; виступав би перед аудиторіями розлучених чоловіків. Чорт забирай, і розлучених жінок також, як на те пішло. Тема — розлучення і мистецтво забуття.

*«Оптимальний період для розлучення — невдовзі по четвертій річниці шлюбу*, — розповідав би він їм. — *Візьміть мій випадок, цілий рік я прожив у чистилищі, загадуючись, скільки*